

RIKSDAGENS SVAR 303/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av elmarknadslagen och 4 kap. 6 § naturgasmarknadslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av elmarknadslagen och 4 kap. 6 § naturgasmarknadslagen (RP 218/2002 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 29/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer upp

— hur bestämmelserna om standardersättning påverkar det pris som elanvändarna betalar för sin el

— om tidsgränserna och det högsta beloppet i bestämmelserna om standardersättning är rimliga och rationella

— att bestämmelserna om grunderna för befrielse från skyldigheten att betala standardersättning inte leder till att de ersättningsskyldiga ogrundat vägrar betala ersättning eller att bestämmelserna inte leder till orimliga ersättningskrav och att nämnda grunder står i samklang med andra liknande grunder

— att lagbestämmelserna inte får orimliga konsekvenser för olika användargrupper och olika nätinnehavare och

— att priset för överföring av el är rimligt för elanvändarna och att orimligt höga avgifter återbetalas till elanvändarna.

När regeringen har uppdagat missförhållanden skall den utan dröjsmål vidta åtgärder för att undanröja dem.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av elmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i elmarknadslagen av den 17 mars 1995 (386/1995) 3 § 10 och 11 punkten,
ändras 16 § 1 mom., 18 § 3 mom., 24 §, rubriken för 27 d §, 27 f och 27 j §,
av dessa 16 § 1 mom. sådant det lyder i lag 332/1998 samt rubriken för 27 d §, 27 f och 27 j § sådana de lyder i lag 466/1999, samt

fogas till 2 § nya 3 och 4 mom., till 10 § ett nytt 2 mom. i stället för det 2 mom. som upphävts genom nämnda lag 466/1999, till lagen nya 14 a och 15 a §, till 25 §, sådan den lyder i nämnda lag 466/1999, ett nytt 4 mom., till 25 d §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 4 mom., till lagen en ny 27 f §, varvid den ändrade 27 f §, de nuvarande 27 g—27 i § samt den ändrade 27 j § blir 27 g—27 k §, samt till 42 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Bestämmelserna i denna lag om nätinnehavare tillämpas på en sammanslutning eller inrättning som utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet och i sin besittning har ett elnät, om inte elmarknadsmyndigheten har fattat ett beslut om att befria nätinnehavaren från tillståndsplikten.

Bestämmelserna i denna lag om minutförsäljare tillämpas på en elförsäljare som säljer el direkt till elanvändarna via en distributionsnätsinnehavares distributionsnät, om inte något annat bestäms nedan.

3 kap.

**Allmänna förpliktelser vid nätverksamhet
och prissättningsprinciperna**

10 §

Nätinnehavaren skall organisera mätningen av levererad el på behörigt sätt enligt vad som bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Kunden skall betala nätinnehavaren för de skäligena mätningsekostnader han har förorsakat denne.

14 a §

Stamnätsinnehavaren tar ut överföringsavgifter för import eller export av el över landets gränser, om inte annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller av avtal som stamnätsinnehavaren har ingått och som grundar sig på ömsesidighet vad gäller elsystemets driftssäkerhet och effektivitet samt på marknadsbetingelserna eller följer av andra arrangemang.

Överföringsavgifterna skall uppfylla de förutsättningar om vilka föreskrivs i 14 §.

15 a §

Nätinnehavaren får inte ta ut en separat avgift för prestationer som anknyter till registrering, balansavräkning och andra motsvarande prestationer i samband med byte av elförsäljare.

Nätinnehavaren får inte ta ut en separat avgift för avläsning av mätarutrustningen i samband med byte av elförsäljare, om det har förflutit minst ett år sedan kunden senast bytte elförsäljare.

16 §

Elmarknadsmyndigheten bestämmer i elnäts-tillståndet att en stamnätsinnehavare skall svara för att landets elsystem är tekniskt funktionsdugligt och driftssäkert samt handha de uppgifter som omfattas av det riksomfattande balansansvaret på ett ändamålsenligt och för parterna på elmarknaden jämlikt och icke-diskriminerande sätt (*systemansvar*). Den stamnätsinnehavare som har systemansvar skall upprätthålla och utveckla sina verksamheter och tjänster som omfattas av systemansvaret samt upprätthålla, driva och utveckla sitt elnät och övriga anläggningar som behövs för skötseln av systemansvaret samt förbindelserna till andra nät så att förutsättningarna för en effektivt fungerande elmarknad kan tryggas.

18 §

En förutsättning för att tillstånd skall beviljas är att elledningen behövs för att trygga elöverföringen. En förutsättning för att en ledning som överskrider landets gräns skall få byggas är dessutom att byggandet av den också i övrigt är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på elmarknaden. Till tillståndet kan

fogas villkor som skall anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd.

24 §

Fastighetsinnehavaren skall organisera mätningen av levererad el på behörigt sätt enligt vad som bestäms närmare genom förordning av statsrådet, om el säljs till elanvändarna via ett internt elnät i fastigheten eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

25 §

Kapitlets tillämpningsområde och definitioner

Bestämmelserna i detta kapitel om minutförsäljare tillämpas också på en elförsäljare som säljer el till elanvändarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

25 d §

Ingående av avtal

En elanvändare skall ha möjlighet att ingå elnätssavtal och elförsäljningsavtal enligt vilka distributionen sker via distributionsnätsinnehavarens distributionsnät. I detta syfte skall fastighetsinnehavaren ge elanvändaren rätt att använda fastighetens eller en motsvarande fastighetsgrupps interna elnät. Om elanvändaren har köpt sin el via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, skall elanvändaren ersätta fastighetsinnehavaren för de kostnader som ändringsarbeten med anknytning till elmätningen har förorsakat när användaren övergår till att köpa sin el via distributionsnätsinnehavarens distributionsnät.

27 d §

Prisavdrag på grund av fel

27 f §

Standardsättning på grund av avbrott i nättjänsten

En elanvändare har rätt till en standardsättning på basis av ett sammanhängande avbrott i nättjänsten, om distributionsnätsinnehavaren eller minutförsäljaren, som säljer el till elanvändarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, inte visar att avbrottet i nättjänsten beror på ett hinder som står utanför hans påverkningsmöjligheter och som han skäligen inte kan förutsättas beakta i sin verksamhet och vars följderna han inte har kunnat undvika eller övervinna trots att han har iakttagit all omsorgsfullhet.

Av elanvändarens årliga avgift för nättjänsten utgör standardsättningen

- 1) 10 procent, när avbrottet har varat minst 12 timmar men mindre än 24 timmar,
- 2) 25 procent, när avbrottet har varat minst 24 timmar men mindre än 72 timmar,
- 3) 50 procent, när avbrottet har varat minst 72 timmar men mindre än 120 timmar, samt
- 4) 100 procent, när avbrottet har varat minst 120 timmar.

Standardsättningens maximibelopp till följd av ett avbrott i nättjänsten är dock 700 euro per elanvändare. Standardsättningens maximibelopp kan justeras genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

Om en elanvändare till följd av ett avbrott i nättjänsten betalas en sådan standardsättning som avses i 2 mom., har elanvändaren inte rätt till ett sådant prisavdrag som anges i 27 d § för samma avbrott.

Från bestämmelserna i denna paragraf får avvikelser inte göras genom avtal till skada för elanvändaren.

27 g §

Ansvariga parter

En elanvändare har alltid rätt att hos distributionsnätssinnehavaren framställa ett yrkande som grundar sig på ett fel samt på ett sådant avbrott i nättjänsten som avses i 27 f §. Yrkandet skall framställas inom skälig tid från det att elanvändaren upptäckte eller borde ha upptäckt felet eller avbrottet i nättjänsten och hade de uppgifter om distributionsnätssinnehavaren som behövs för att framställa yrkandet.

Distributionsnätssinnehavaren ansvarar för ett fel gentemot en konsument, om inte distributionsnätssinnehavaren inom en skälig tid från det att han har fått kännedom om yrkandet meddelar konsumenten den minutförsäljare som är ansvarig för felet och som åtar sig att svara för det skadestånd eller det prisavdrag som blir följden av felet.

Distributionsnätssinnehavaren och minutförsäljaren, som levererar el via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, ansvarar gentemot elanvändaren för ett sådant avbrott i nättjänsten som avses i 27 f §. Dessutom ansvarar distributionsnätssinnehavaren för avbrott i nättjänsten i sitt nät också gentemot en elanvändare som köper el via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp som har anslutits till innehavarens distributionsnät, om inte distributionsnätssinnehavaren inom en skälig tid från det att han har fått kännedom om yrkandet meddelar elanvändaren den minutförsäljare som åtar sig att svara för den standardersättning som grundar sig på avbrottet i nättjänsten.

27 k §

Distributionsnätssinnehavarens rätt att häva ett elnätsavtal och minutförsäljarens rätt att häva ett elförsäljningsavtal

Distributionsnätssinnehavaren har rätt att häva ett elnätsavtal och minutförsäljaren ett elförsäljningsavtal, om

1) elanvändaren väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet och avtalsbrottet inte har åtgärdats inom en skälig tid som distributionsnätssinnehavaren eller minutförsäljaren har meddelat skriftligen, eller om

2) elleveransen till ett eldriftsställe som avses i avtalet har avbrutits på en sådan grund om vilken bestäms i 27 i § 1 mom. och avbrottet har varat i minst en månad.

Ett elnätsavtal och ett elförsäljningsavtal får på grund av konsumentens dröjsmål med betalningen hävas endast i ett sådant fall som nämns i 1 mom. 2 punkten.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. får ett elnätsavtal och ett elförsäljningsavtal hävas omedelbart, om elanvändaren har gjort sig skyldig till tillgrepp av el, uppsåtlig skadegörelse på utrustning som försäljaren eller distributionsnätssinnehavaren ansvarar för eller till att ha brutit sigill som försäljaren har fäst.

Distributionsnätssinnehavaren eller på motsvarande sätt minutförsäljaren skall sända sin avtalspart ett skriftligt meddelande om hävningen av avtalet och i detta skall nämnas grunden för hävningen och den tidpunkt då avtalet upphör att gälla.

Från bestämmelserna i 1 mom. får avvikelser inte göras till nackdel för en elanvändare som omfattas av leveransskyldigheten.

42 §

En behörig tjänsteman vid elmarknadsmyndigheten har rätt att utföra granskningar i lokaler som innehas av en sammanslutning eller en inrättning som bedriver verksamhet som är föremål för tillsyn för att övervaka att bestämmelserna i denna lag och i bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den samt de förpliktande beslut som elmarknadsmyndigheten har gett med stöd av 39 § följs. En sammanslutning eller inrättning som bedriver verksamhet som är föremål för tillsyn skall på yrkande för den tjänsteman som utför granskningen visa de handlingar och registreringar i datasystemet samt ordna tillträde till de elanläggningar och elutrustningar som kan ha betydelse vid övervakningen av att bestämmelserna i denna lag eller i

bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs. Den tjänsteman som utför granskningen har rätt att avgiftsfritt ta kopior av de handlingar som skall granskas samt utskrifter av de registreringar som finns i datasystemet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i denna lag tillämpas också på elavtal som ingåtts innan lagen träder i kraft. Om nättjänsten är avbruten när denna lag träder i kraft, anses avbrottstiden enligt 27 f § 2 mom. börja vid den tidpunkt då lagen träder i kraft.

Maximibeloppet av den standardsättning som skall betalas till följd av avbrott i nättjänsten är 350 euro, om det avbrott som utgör grund för standardsättningen har börjat innan två år har förflutit från det lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 4 kap. 6 § naturgasmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i naturgasmarknadslagen av den 31 maj 2000 (508/2000) 4 kap. 6 § som följer:

4 kap.

Naturgasförsäljning och naturgasförbrukarens ställning

6 §

I fråga om konsumentskyddet vid marknadsföring av naturgas gäller vad som i 27 a—27 e och 27 g § elmarknadslagen (386/1995) be-

stäms om standardsättning vid dröjsmål med kopplandet av en anslutning, skadestånd på grund av dröjsmål, fel, prisavdrag på grund av fel, skadestånd på grund av fel och om de ansvariga parterna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 17 februari 2003